

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.319/2022/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperest képviselő kamarai jogtanácsos, felperesi képviselő címe.)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.700.593/2022/8.

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a peresített időszakban a szolgálati hely állományában, körzeti megbízott beosztásban teljesített szolgálatot. Szolgálati panaszt terjesztett elő arra hivatkozással, hogy 2018. július 01. napjától 2021. június 30. napjáig a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén

kívül járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki és egyéb (pl. átkísérési, akciókban részvételi, sebességellenőrzési, rendezvénybiztosítási, mélységi migrációs ellenőrzési, határellenőrzési) feladatokat, amelyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát előjáró megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2018. július 1. napjától 2021. június 30. napjáig terjedő időszakra bruttó 1.043.550 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg. Keresetét azzal indokolta, hogy a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás) 21. pontja taxatíve meghatározza, hogy mely esetekben lehet a körzeti megbízottat a működési körzetéből eseti jelleggel meghatározott szolgálati feladatra elvonni. Rámutatott: a körzeti megbízott járőrszolgálatba csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, következésképp a szabályzattal ellentétesen, azon túlterjeszkedve határozták meg feladatait. Az ORFK utasítás 25. és 26. pontja meghatározza azokat a feladatokat is, amelyekre kifejezetten tiltott a körzeti megbízottat igénybe venni. Hangsúlyozta: a kifogásolt szolgálatok során nem az ORFK utasítás szerinti körzeti megbízotti feladatokat látta el, hanem alapvetően a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) szerinti járőrfeladatokat, amelyek ellátása során rendszeresen elhagyta a működési körzetét. A fokozott ellenőrzésekkel összefüggésben állította, hogy azok ténylegesen nem valósulhattak meg olyan több hónapos időtartamban, mint amilyeneket a szolgálati panaszt elbíráló határozat rögzít, mert azok nem feleltek meg a fokozott ellenőrzés rendeletben rögzített fogalom meghatározásának. Nem fogadta el a szolgálati panaszt elutasító határozat különleges jogrendre történő hivatkozását sem. Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját és (5) bekezdését jelölte meg.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, vitatva a követelés jogalapját, lényegét tekintve a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglaltakkal egyező indokolással, azzal a kiegészítéssel, hogy a járőr, járőrvezetői és egyéb feladatok beilleszthetők a körzeti megbízotti beosztás feladatrendszerébe, így azok ellátása többletfeladatot a felperes számára nem jelentett. Hangsúlyozta, hogy a felperes által ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok elvégzése esetén nincs olyan magasabb felelősségi kör sem, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozná.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.043.550 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőrfeladatok ellátása elválik egymástól. Hangsúlyozta, hogy a munkakör (munkaköri leírás) kijelöli azoknak a feladatoknak a körét, amelyeket a hivatásos állomány tagja külön utasítás nélkül is általában végezni jogosult és köteles a jogviszonya fennállása alatt. A körzeti megbízotti szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a hivatásos állomány tagjának ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Ugyanez igaz az átkísérési és egyéb feladatokra, melyek mindegyike az eredeti beosztástól eltérő többletfeladat ellátást jelent. Rögzítette, hogy a felperes a pertárgyi időszakban munkaidejének túlnyomó részében járőrfeladatokat hajtott végre, illetve olyan feladatok ellátására kötelezték, amelyek a működési körzetén kívül estek, ezért ezek a beosztásától eltérő többletfeladat ellátását jelentették. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogosult a megbízási díjra, így a Hszt. 71.§ (1) bekezdés a) és b) pontjaira alapított jogcímeket nem vizsgálta. A keresetben megjelölt megbízási díj - alperes által nem vitatott - mértékét alaposnak, a felek által elfogadott kimutatás szerint teljesített többletfeladatokkal arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásban és az indokolásban is helytelen következtetésre jutott. A Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a felperes sajátos szolgálati jogviszonyából adódóan a szolgálatából fakadó kötelmeit – a rendvédelmi szerv rendeltetés szerinti feladatainak megvalósítása érdekében – önkéntes vállalat alapján élethivatásként, szigorú függelmi rendben, akár életének és testi épségének kockáztatásával és egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával köteles teljesíteni, amely kötelezettségből fakadóan el kell látnia minden, számára jogszerűen meghatározott feladatot. Hangsúlyozta, hogy - az ítéleti megállapítással szemben - a felperes a Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott módon nem láthatta el a megbízást eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, mivel egy ember egyszerre, egy időben nem tud két feladatot ellátni. A felperes ezért felváltva végezte a körzeti megbízotti feladatait és a járőrszolgálat ellátását, így nem lehetett szó többletfeladat elvégzéséről. E körben hivatkozott arra is, hogy amikor nem körzeti megbízotti feladatot látott el, hanem a közrendvédelmi tevékenység más, pl. járőri feladatait, akkor is a körzeti megbízotti illetménye került számfejtésre. Ebből következően a felperest megbízási díj nem illeti meg.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 30.000 forintban jelölte meg. Érvéle szerint az alperes Hszt. 13.§-ára alapított hivatkozása a felperes szolgálati jogviszonyának sajátos jellegére nem rontja le a felperes megbízási díjra jogosultságát. Nem vitatta, hogy egy ember egyidejűleg nem tud két feladatot ellátni, azonban a felperes esetében annak van jelentősége, hogy a körzeti megbízotti beosztás havi ellátása mellett, az alól nem mentesítve, azzal párhuzamosan látta el a járőrszolgálatot.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatkor a Fővárosi Ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes állította ugyan az elsőfokú ítéletnek a tényállásra vonatkozó megállapításai helytelenségét, annak tisztázottsága tekintetében ugyanakkor eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, csupán az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól. A fellebbezés keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[9] Alaptalanul hivatkozott az alperes a Hszt. 13. §-ának sérelmére. Bár a Hszt. 13. § (2) bekezdése a szolgálati jogviszony sajátos jellegével összefüggésben valóban kimondja, hogy a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötelmeit önkéntes vállalás alapján teljesíti, ez azonban nem zárja, nem is zárhatja ki a Hszt. 71. §-ának alkalmazását, ha annak feltételei fennállnak. A Hszt. 13. § (1) bekezdése értelmében a szolgálati viszony részese az állam nevében eljáró rendvédelmi szerv is, amelyet a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályban és más jogszabályban meghatározott kötelezettségek - így a Hszt. 71. §-ában foglaltak - szintén terhelik, e rendelkezés tehát a felperesi igény alaposságát nem rontja le. A kötelelem önkéntes teljesítésének szabálya nem ellentétes a többletfeladatok ellátásáért járó megbízási díj szabályával.

[10] Az elsőfokú bíróság a peradatok alapján helytállóan állapította meg, miszerint az alperes nem vitatta, hogy a felperes körzeti megbízotti működési körzetében és azon kívül járőrfeladatokat, valamint egyéb feladatokat is rendszeresen ellátott. Az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak; ezen jogosultsága azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását. Megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság arról, hogy amennyiben a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, az alól nem mentesítve végzi, ezért a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[11] Az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti; a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes; a munkáltató csak az állománytáblában

rendszeresített beosztás (a munkakör) keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízott beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). A következetes bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alaptól eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását.

[12] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta továbbá, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat ellátása okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben az adott szolgálati beosztás mellett, az alól történő mentesítés nélkül rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő. Ebből következően megalapozatlan volt az arra történő alperesi hivatkozás, hogy különböző feladatok egyidejű ellátásának lehetetlensége kizárja a többletfeladatok díjazását, továbbá a magasabb besorolású és magasabb képesítési követelményeknek megfelelő körzeti megbízotti szolgálati beosztásokban szolgálatot teljesítő személyek által ellátott, alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatokhoz kapcsolódóan nem állapítható meg olyan magasabb felelősségi kör, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogot megalapozná. Az ugyanis, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatokon túl elvégzett, másik beosztáshoz tartozó további tevékenység magasabb felelősségi körbe tartozik-e, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak legfeljebb a mértéke megítélésénél vehető figyelembe. E körben annak sincs jelentősége, hogy a felperes a beosztásához nem tartozó feladatok elvégzése közben a beosztása szerinti illetményt kapta, mivel a Hszt. 71. § (5) bekezdésében meghatározott, többletszolgálatért járó díjazás értelemszerűen a szolgálati beosztáshoz tartozó díjazás mellett illeti meg a felperest.

[13] A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[14] Mivel a felperest a peresített időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli járőri- és egyéb feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzetén kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenysége ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot; a

Kúria e tekintetben kialakított gyakorlatát az ítéltábla irányadónak tekintette (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[15] Az elsőfokú bíróság által megállapított összecszerűséget fellebbezésében az alperes nem vitatta, így azt az ítéltábla sem érintette, ebben a körben vizsgálódnia nem kellett.

[16] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[18] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[19] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[20] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

[21] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 4/A. § (1) bekezdésén alapul.

Záró rész

Budapest, 2023. február 1.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró